

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר חינוך לגיל הרך

הנחיות להגשת בקשה למתן פטור מחוק לימוד חובה לילדים בגילי 3 לשנת הלימודים תשפ"ז

חוק לימוד חובה, התש"ט – 1949 (להלן: "חוק לימוד חובה"), קובע חובת לימוד סדיר במוסד חינוך מוכר של כל ילד וילדה, לכל מי שמלאו לו 3 עד סוף חודש דצמבר בשנת הלימודים. בסעיף 11 לחוק לימוד חובה, נקבע: "לצורך חוק זה, רואים אדם כאילו הגיע לגיל מסוים בראשית כל שנת לימודים, אם יגיע לאותו גיל לפני יום 1 בינואר שבאותה שנת לימודים".

סעיף 4 (א) לחוק לימוד חובה מורה כדלקמן: "הורים של ילד בגיל לימוד חובה, או של נער בגיל לימוד חובה, חייבים, כל אחד מהם, לדאוג לכך שהילד או הנער ילמד באופן סדיר במוסד חינוך מוכר."

משמע, חובה על כל הורה לילדה או ילד שנולדו בין ה- 1 בינואר ל- 31 בדצמבר 2023 לדאוג לביקור סדיר של ילדו בגן הילדים ומחויב ההורה לרשום אותו בגן ילדים רשמי או מוכר שאינו רשמי בהתאם לחוק לשנת-הלימודים תשפ"ז.

יובהר כי מעונות היום, לרבות מעונות עם הכרה לצורך סיבסוד, אינם מוסד מוכר לצורך חוק לימוד חובה.

הביקור הסדיר בגן הילדים בהתאם לחוק, מאפשר רצף חינוכי תלת שנתי בגן והשתלבות מיטבית בבית הספר, כמו גם מענה לימודי וחברתי מותאם לכל ילדה וילד במדינת ישראל. חשוב לציין כי בקשת פטור מחוק לימוד חובה **הינה לשנה אחת** בלבד במקרים חריגים ביותר. יובהר כי לאחר שנה זו יירשם הילד לשנתון גילי 4 וישהה בגני הילדים **שנתיים בלבד**.

להלן מתווה בקשת הפטור לשנה אחת:

1. הורים לילידי 1 בספטמבר ועד ה-31 בדצמבר 2023, שסבורים שילדם אינו מתאים ללמוד בגן ילדים רשמי או מוכר שאינו רשמי, ומעוניינים שילדם ימשיך לבקר במעון יום לפעוטות, שאינו מוסד חינוך מוכר לצורך חוק לימוד חובה, או הורים שמבקשים שילדם ישאר בבית ולא יבקר באופן סדיר בגן ילדים מוכר, רשאים להגיש בקשת פטור **לשנה אחת בלבד**. אין בהגשת הבקשה בכדי לפטור את ההורים מהחובה לרשום את ילדם לגן ילדים ועל כן גם אם הורים הגישו בקשה לקבלת פטור עליהם לבצע במקביל להגשת הבקשה רישום לגן הילדים ברשות המקומית.

2. יובהר כי מתווה זה לא מתייחס לילדים עם עיכוב התפתחותי או המאובחנים במוגבלות המזכה בשירותי חינוך מיוחדים, או לילדים הזקוקים למענים התפתחותיים ואחרים והזכאים להם בגן ילדים מוכר.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר חינוך לגיל הרך

3. הליך בקשת פטור מחוק לימוד חובה לשנה במקרים חריגים יהיה כדלקמן:

א. **שני ההורים (האפוטרופוסים על הילד) יגישו בקשת פטור מחוק לימוד חובה לשנה, באמצעות המסמך המצורף, חתום על ידי אחד מאלה:**

- שני ההורים - בהסכמתם ובחתימתם של שני ההורים, אלא אם יש החלטה שיפוטית של בית משפט מוסמך הקובעת אחרת, שתצורף לבקשה.
- הורה עצמאי - בחתימת הורה אחד, ובתנאי שצירף אסמכתה שהוא האפוטרופוס היחיד.
- הורה אומנה - בחתימת הורה אומנה בצירוף אישור בכתב של מפקח האומנה לפי סעיף 51 לחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016 ואישור אפוטרופוס. למסמך יצורף צילום תעודת זהות בה רשום הילד.

ב. **למסמך יצורפו צילומי תעודות הזהות של ההורים לרבות ספח, כתובת מגורים עדכנית, כתובת דוא"ל עדכנית ומספרי נייד עדכניים.**

יובהר בזאת כי מוטלת על ההורים חובה לעדכן את כתובתם בתעודת הזהות וכי הורה שכתובתו בתעודת הזהות אינה תואמת את הכתובת עליה הוא מצהיר בבקשה, בקשתו לא תידון.

ג. **המועד האחרון להגשת הבקשה על ידי ההורים, לשנת הלימודים תשפ"ז הינו עד סגירת מועד הרישום לגן הילדים דהיינו ה- 20 בפברואר 2026, בשנת הלימודים תשפ"ו.**

ד. **הגשת הבקשה הינה לילידי ספטמבר- דצמבר 2023 בלבד, אשר ביום פתיחת שנת הלימודים תשפ"ז טרם ימלאו להם 3 שנים.**

ה. **מסמך הבקשה וכלל המסמכים הנדרשים בסעיף ב3. יוגשו למנהל אגף החינוך ברשות המקומית בה מתגורר הילד באמצעות פנייה למחלקת גני הילדים/ אגף החינוך הרשותי במייל.**

ו. **ההורים יפרטו בבקשתם את הנימוקים לבקשת הפטור וזו תכלול נימוקים לקבלת פטור לשנה אחת בלבד.**

ז. **בקשת ההורים ומסמכים נוספים שברצונם להוסיף יוגשו יחד עם המסמכים האמורים בסעיף 3, ידונו בועדת פטור בראשות המפקחת מטעם משרד החינוך (על מעונות היום או גני הילדים או שתיהן, על פי החלטת המחוז). וועדה זו תכלול לכל הפחות נציג אחד מאגף החינוך ברשות ובמידת האפשר קצין ביקור סדיר.**

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר חינוך לגיל הרך

ח. ועדת הפטור תגיש את רשימת הילדים שהומלץ עבורם על אישור בקשת ההורים למתן פטור מחוק חינוך חובה **עד לתאריך ה- 1 במרץ 2026** בשנת הלימודים תשפ"ו, למנהל המחוז אליו הרשות משתייכת. הוועדה תצרף לרשימה שמות מלאים וכתובות דוא"ל עדכניות של חברי הוועדה וכן של מנהלת מחלקת גני הילדים ומנהל אגף החינוך ברשות. ט. הרשימה תרוכז על ידי המפקחת היושבת בראש הוועד והיא תעביר את הרשימה לרפרנטית חריגי גיל במחוז וזו תעביר רשימה מרוכזת למנהל המחוז.

י. מנהל המחוז ייתן את החלטתו הסופית בהתאם לסעיף 5 (ב) לחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, אם לאשר או לדחות את בקשת הפטור תוך התייחסות להמלצות הפרטניות שניתנו בגין אותו ילד על ידי ועדת הפטור הרשותית. תשובת מנהל המחוז תישלח על ידי רפרנטית המחוז לחריגי גיל במרוכז לא יאוחר מתאריך ה- **15 במרץ 2026** לגורמים הבאים:

- מנהלת מחלקת גני הילדים ומנהל אגף החינוך ברשות המקומית
- המפקחת על גני הילדים ברשות המקומית
- מנהל אגף בכיר אמח"י במנהל הפדגוגי במשרד החינוך
- הורי הילד
- אגף בכיר לחינוך הגיל הרך

יובהר כי אי מתן מענה בתוך התקופה האמורה ייחשב כדחיית הבקשה לפטור והרשות המקומית תידע את ההורים על כך במועדים הקבועים בחוזר.

יא. היה ומנהל/ת המחוז אישר/ה את הפטור, הפטור הינו לשנת לימודים אחת ויחול לכל היותר על שנת הלימודים עליה ניתן הפטור. **בפקיעת הפטור, על ההורים לדאוג לקיום חובת ביקורו של ילדם במוסד חינוך מוכר, כאמור בחוק.**

יב. דחה מנהל המחוז את בקשת ההורים לפטור עליהם לדאוג לביקור ילדם באופן סדיר בגן הילדים כאמור בחוק, בשנת הלימודים בה אמור ילדם להיכנס לגן בהתאם לחוק לימוד חובה.

יג. **הורי ילד אשר בקשתם לפטור נדחתה רשאים להגיש השגה על החלטת מנהל המחוז אל המנהל הכללי של משרד החינוך, באמצעות פניה אל מוקד פניות הציבור של משרד החינוך וזאת בתוך שבוע מיום משלוח החלטת מנהל המחוז אין בהגשת השגה זו כדי לעכב את ביצוע החלטת מנהל המחוז והעברת רשימת הילדים שקיבלו פטור לידי משרד העבודה ב-15 במרץ 2026. במקרים אלו שיבוץ הילד בגן הילדים או מעון היום יהיה על**

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר חינוך לגיל הרך

בסיס מקום פנוי. השיבוץ בגן המשויד לסוג הפיקוח והמגזר אותו ביקשו ההורים בעת רישום בנם לגן. לא ניתן יהיה להבטיח שמירת מקום עבור הילד בגן או מעון ספציפי.

יד. השגה שהוגשה למנהל הכללי של משרד החינוך תידון בתוך **שבעה ימי עבודה** מיום קבלתה ותשובה תשלח **עד שבעה ימי עבודה** יום ממועד קבלתה להורי הילד.

4. יובהר כי לא תאושר בקשת פטור מחינוך חובה לגילאי 3 מטעמים או הוראות שאינם לפי הנחיה זו ובכפוף לחוק.

5. יובהר כי הנחיות אלו אינן חלות על פעוטות העונים להגדרות [חוק פעוטות בסיכון התש"ס 2000](#).

6. יודגש כי חוק לימוד חובה חל על כל הורה לגבי ילדו ולפיכך **כל עוד לא ניתן פטור, חייבים ההורים בקיום הוראות החוק, וחובה עליהם להבטיח את רישומו של הילד במוסד חינוך מוכר ואת ביקורו הסדיר במוסד כאמור.** הילד ישובץ בשנתון המקורי שלו וימשיך את מסלול הלימוד במערכת החינוך עם בני גילו.